

spect these criteria and imposed at all levels the law of “planned development and the law of ceaseless growth of labor productivity”. Science was, on the other hand, judged itself by a scientific criterion and was divided into false science, the traditional science which was a product of class-struggle and real, true and authentic science, the communist science. An opposition described also the relation between the traditional scholars or scientists, with a rather theoretical view upon things, and the new scientists, extracting their knowledge from practical experience and, of course, from labor. The sciences of man had a precarious place between the other sciences, and the intellectuals, if not transformed, then excluded. One by one, the sciences were transformed into ideologies in order to train man in the struggle against nature. One of the most important sciences in the ideal of dominating nature was biology. Nature was considered *bad* and had to be corrected. Space had to become homogeneous, man had to become immortal. And he could become immortal if he controlled the social causes of death, if he changed society. Literature and art had to become scientific, their role being identified with that of transforming people’s minds. The writer became an “engineer of the souls” and had to embark the spirits on the path of pure thought. Linguistics had to create an essential superstructure for all languages which would, eventually, create a unique language. Historiography had to be submitted to communist teleology and history had to serve the interests of the present and of the future. Action, which pertains to the political, was subordinated to the scientific project and the political was substituted with administration and economic management.

A simple review cannot catch the irony and the detachment of an author who had no other choice, along time, along communism, but to develop those attributes as means of spiritual protection and intellectual resistance. Such a detailed radiogram of the communist society is necessary for every proper social economic and political diagnose. Lucian Boia explains thus the inefficiency in applying social, economical and political democratic principles in this “other world” disordered and perverted by communism.

Sebastian Draiman

Theodor Damian Implicațiile spirituale ale teologiei icoanei

Ed. Eikon, Cluj, 2003

Într-o lume în care fenomenul secularizării și al globalizării sunt tot mai prezente, omul contemporan se găsește în ipostaza unui individ abandonat, expus unor multitudini de probleme, care pot fi de natură financiară, morală, dar și spirituală.

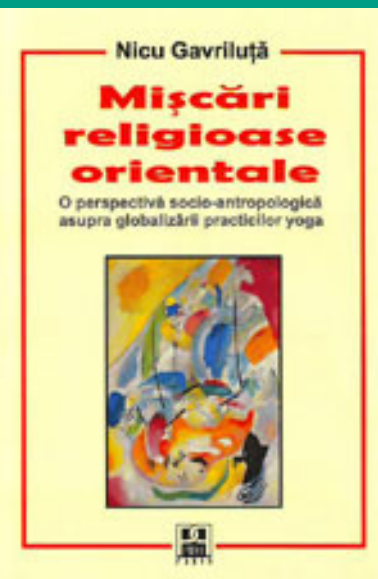
Theodor Damian încearcă să ofere omului contemporan o soluție de ieșire din criza spirituală în care se află. El pleacă de la constatarea că în Occident este tot mai scăzut interesul omului pentru Dumnezeu, și implicit pentru religie și pentru valorile spirituale. Această situație se datorează în primul rând societății de consum în care omul devine un “epifenomen al economiei”. La capătul unei radiografii a Occidentului, autorul indică o soluție de salvare a omului post-modern. Această soluție presupune o reîntoarcere a omului la vechile valori religioase (creștine), mai precis o reîntoarcere la Dumnezeu. Omul are nevoie de o nouă sensibilitate la ideea de Dumnezeu. Iar în acest sens, teologia trebuie să rostească din

Sebastian Draiman

M.A. in Culture and
Communication, Department of
Philosophy, Babes-Bolyai
University, Cluj, Romania

Key words:

theology, imaginary,
secularization, orthodox
spirituality, Theodor
Damian

nou vechile concepte într-un mod mult mai semnificativ, trebuie să “reinventeze” relația omului cu Dumnezeu și a comuniunii interumane. Din partea omului, trebuie să ne așteptăm să re-învețe să aprecieze mai mult planul spiritual decât cel material.

O cale de a îndruma omul spre o relație autentică cu divinitatea este icoana. În viziunea autorului, ea este imagine, iar imaginea este mișcare. Icoana nu explică, ea doar indică o realitate care se află “dincolo” și care trebuie văzută. A vedea o realitate dincolo de o alta, prin altă realitate este contemplare, iar contemplarea aduce omul la spiritual și îl leagă de el. Icoana, așa cum este înțeleasă în ortodoxie, îl ajută pe om să conștientizeze că el este chipul lui Dumnezeu, îi amintește că este deiform și îi reamintește că este “locuit de Dumnezeu”.

Pentru a înțelege cât mai bine validitatea și realismul rolului pe care icoana îl poate avea în societatea contemporană este necesar, ne spune autorul, să vedem care sunt rădăcinile teologice și semnificațiile actuale ale icoanei. Spre sfârșitul primei părți, Theodor Damian face o scurtă istorie a icoanei și a discuțiilor teologice purtate în jurul ei, evidențiind temeiurile sale biblice și cele hristologice. Temeiurile biblice ale icoanei sunt, în viziunea autorului, o prezență încă din Vechiul Testament, o întreagă suită de imagini prefigurând imaginea lui Iisus Hristos.

Cea de-a doua parte a lucrării dorește să indice propriu-zis implicațiile spirituale ale icoanei asupra omului contemporan. Cu ajutorul icoanei, omul zilelor noastre poate participa la viața divină datorită faptului că pe lângă dimensiunea estetică, ea are și o dimensiune liturgică și eshatologică.

Cartea părintelui Damian se adresează deopotrivă minții și sufletului. Ea este erudită și duhovnicească în același timp. Un merit special al volumului de față este faptul că ne propune să acceptăm că icoana este acea “pilulă” miraculoasă de care are nevoie omul contemporan pentru a se “vindeca” de “criza” provocată de post-modernitate. În lucrarea sa remarcabilă, Theodor Damian se diferențiază de ceilalți autori care cercetează icoana prin această încercare de a oferi icoana ca o soluție a ieșirii din „criză” a omului societății contemporane.

Cristian Țiple

Nicu Gavriluță *Mișcări religioase orientale. O perspectivă socio-antropologică asupra globalizării practicilor yoga*

Ed. Provopress, Cluj-Napoca, 2006

Nicu Gavriluță este conferențiar la catedra de sociologie a Facultății de Filosofie din cadrul Universității „Al. I. Cuza”, unde predă, printre altele, un curs de istoria și sociologia religiilor, iar în paralel, coordonează și *Seminarul de Cercetare Interdisciplinară a Religiilor și Ideologiilor*, filiala Iași. Până în prezent a mai publicat *Mentalități și ritualuri magico-religioase* (Ed. Polirom, Iași, 1998), *Culianu, jocurile minții și lumile multidimensionale*, (Ed. Polirom, Iași, 2000), *Imaginarul social al tranziției românești*, (Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001), *Fractalii și timpul social*, (Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2003) și *Hermeneutica simbolului religios*, (Ed. Fundației Axis, Iași, 2003).

Cristian Țiple

Department of Philosophy,
Babes-Bolyai University,
Cluj, Romania